

ETT MÄNSKLIKT OCH FRAMGÅNGSRIKT FINLAND

PARTIPROGRAM

ETT MÄNSKLIGT OCH FRAMGÅNGSRIKT FINLAND

PARTIPROGRAM

Svenska folkpartiet i Finlands partiprogram definierar den värdegrund vi står på och utgör grunden för vår politik. Programmet kompletteras genom olika sektorprogram, valprogram, motioner från partidagar och övriga ställningstaganden. I detta program blickar vi framåt och fokuserar på vilka utmaningar vi måste tackla för att göra vårt samhälle bättre och hur vi kan göra det.

Vi arbetar för ett samhälle som är rättvist, öppet och demokratiskt. Ett samhälle där alla bär ansvar, men samtidigt ger människor möjlighet att förverkliga sina drömmar och vara lyckliga. Vi anser att ett välfärdssamhälle fungerar bäst då ekonomin är i balans, människor har jobb och företag kan vara framgångsrika. Vår politik bygger på respekt för människan och miljön, på frihet och individens rättigheter, på fred och rättvisa, på likabehandling och jämställdhet, på ett gemensamt socialt och globalt ansvar. Vi anser att alla människor har rätt att skapa sin egen framtid och accepterar aldrig rasism eller intolerans.

Vi är en öppen och välkomnande folkrörelse. För att vi ska kunna utvecklas och växa behöver vi våra medlemmar och deras engagemang. Tillsammans formar vi det svenska i vårt land, Finland och framtiden för vår värld så att vi kan ge över ett bättre samhälle åt kommande generationer. Välkommen med!

FRAMTIDENS FINLAND

Vi är den samlande politiska folk-rörelsen för alla som vill arbeta för ett Finland med två levande nationalspråk, svenska och finska. Våra två språk är en nationell framgångsfaktor. Vi arbetar för en stark svenskhet, för en fungerande tvåspråkighet och för en levande nordism. Detta kombinerat med respekt för alla modersmål och kulturer i Finland.

Vi är det liberala partiet i Finland med stark nordisk och europeisk förankring. Vår liberalism bygger på respekt för människan, individens friheter och rättigheter, jämställdhet samt ett socialt och globalt ansvar. Vi tror på den enskilda människan och hennes rätt och förmåga att själv forma sitt liv och ha inflytande över sin tillvaro. Frihet under ansvar sammanfattar vår människosyn. Var och en ansvarar för sitt eget liv, men har också ett ansvar för andra individer, samhället och miljön.

Vi vill verka för ett Finland där var och en har rätt till kunskap, frihet och social trygghet, samtidigt som vi värnar om internationell samverkan. Vi för-

svarar rättsstatsprincipen och tron på demokrati. Vi vill ha ett öppet och mångkulturellt samhälle, som tar ansvar för alla generationer och ett starkt avstånd från rasism. Vi värnar om en välfärd som bygger på medmänsklighet, solidaritet och som tillgodoser behovet av trygga individuella lösningar inom vård, omsorg, utbildning och andra samhälleliga tjänster.

Alla har sina likvärdiga rättigheter och möjligheter i vårt samhälle och inkluderas i beslutsfattande som berör dem. Äldre ska få njuta av ett fullgott liv, medan barn och unga ska ges bästa möjliga utgångsläge inför framtiden. Vi arbetar målmedvetet för kvinnors och mäns lika möjligheter och rättigheter.

De kristna värderingarna återspeglar det finländska samhällets värdegrund och uppfattningar om moral och etik, där allas lika värde är ett centralt element. Religionsfriheten ska respekteras. Kyrkor och religiösa samfund ska ha möjlighet att verka enligt sina principer inom ramen för landets lag.

ÅR 2025 ÄR VI...

...TVÅ- OCH FLERSPRÅKIGA

- » Bevarande och utvecklande av de två starka nationalspråken, svenska och finska, och minoritetsspråken är garanterat i grundlagen.
- » Enspråkigt svenska förvaltningslösningar, institutioner och miljöer skapar förutsättningar för en levande tvåspråkighet och stöder den finlandssvenska identiteten och kulturautonomin.
- » Reformer konsekvensbedöms ur ett språkperspektiv och förvaltningen rekryterar personal med kunskaper i båda nationalspråken. Såväl offentligt som privat producerade tjänster och service garanteras på båda nationalspråken.
- » Två- och flerspråkighet är en rikedom. Tvåspråkiga familjers vardag och speciella behov beaktas.

...VÄLMÅENDE

- » Finland leder internationella mätningar av invånarnas lycka och trygghet.
- » Det råder större jämlikhet och jämställdhet i vårt samhälle genom att alla ges likvärdiga möjligheter att växa upp, utbilda sig, arbeta, bo, leva och förverkliga sig själv. Fattigdomen har minskat.
- » Det har genomförts en lyckad vårdreform med individen i fokus. Vårdreformen har bidragit till att människors fysiska och psykiska välmående förbättrats genom en kvalitativ vård och fungerande förebyggande åtgärder.

...JÄMLIKA

- » Det upprätthålls en stark och tät kontakt med det självstyrda Åland och SFP är en bundsförvant och proaktiv aktör i förhållandet. Ålands självstyrelse utvecklas.
- » Europas enda ursprungsfolk, samernas, status har stärkts och SFP är en stark nationell kraft i utvecklingen av samernas rättigheter. Samernas kulturautonomi, möjligheter att leva på traditionellt vis, deras rätt till service samt rätt att bevara och få undervisning i de tre samiska språken också utanför hembygdsområdena har stärkts. ILO konvention 169, om ursprungsfolks rättigheter, har ratificerats.
- » Romers och övriga minoritetsgruppers kulturella, språkliga och utbildningsmässiga behov stöds och deras möjligheter till utkomst har förbättrats.
- » Personer med funktionsnedsättning bemöts på samma sätt som andra människor och inkluderas i samhället på jämlika villkor.
- » Människors fysiska och psykiska och sociala välmående har förbättrats genom att man utvecklat individcentrerad kvalitativ vård och omsorg samt fungerande förebyggande åtgärder.

En ansvarsfull, hållbar och långsiktig ekonomisk politik är grundförutsättningen för Välfärdsfinland. Vi vill ge möjlighet till tillväxt, fler företag och fler arbetsplatser för att kunna finansiera ett välfärdssamhälle med service av hög kvalitet. Välfärden ska finansieras genom arbete, inte via en obalanserad skuldsättning.

Den öppna marknadsekonomin med ekonomisk mångfald, sund konkurrens, tydlig lagstiftning, hög kompetensnivå, en ekologiskt och socialt hållbar ekonomi, effektiv förvaltning och en mer dynamisk arbetsmarknad är det bästa sättet att utveckla Finlands ekonomi i takt med den internationella konkurrensen.

Finlands små och medelstora företag har en central roll då det gäller att skapa nya arbetsplatser. Företag ska par arbetsplatser om de är framgångsrika och konkurrenskraftiga och det är det offentligas uppgift att ge företagen sunda förutsättningar för sin verksamhet. Vi vill skapa bättre förutsättningar för att fler företag drivs och utvecklas av kvinnor. Lagstiftningen ska uppmuntra till fler utförda arbetstimmar, företagsamhet, inhemskt ägande samt investeringar i både anläggningar och personal. Det ska vara tillåtet att lyck-

as och misslyckas som företagare.

Finland har förutsättningar att vara en föregångare gällande hur enkelt det är att anställa och att anlita tjänster både för företag och privatpersoner.

Arbete ska vara den primära utkomstkällan. Skyddsnäten ska vara effektiva och snabbaktiverande vid tillfälliga avbrott i arbetslivet. Vi vill arbeta för en effektiv arbetsmarknad med hög sysselsättningsgrad, ömsesidigt förtroende, tydliga regler och få konflikter. Vi måste motarbeta flitfällor och andra trösklar som gör det olönsamt att ta emot arbete. Det ska vara enklare att växla mellan företagande, lönearbete, arbetslöshet, deltidsarbete, föräldraledighet, studier och pension.

De centrala prioriteringarna i skattepolitiken ska vara att beskattningen är rättvis och effektiv. Skattesystemet ska vara begripligt och förutsägbart samt legitimt i skattebetalarnas och näringsidkarnas ögon. Vi ska eftersträva breda skattebaser och rimliga skattesatser som på ett balanserat sätt utjämnar inkomstskillnader i vårt samhälle. Beskattningen ska vara internationellt konkurrenskraftig.

Beskattningen bör utformas så att köpkraften tryggas och att näringslivet

sporras till ekonomisk aktivitet. Stark köpkraft hos hela befolkningen är ett gemensamt intresse och en förutsättning för ekonomisk tillväxt och för en hög sysselsättningsgrad. I vår skattepolitik är den enskilda individen i fokus.

Vi anser att allt arbete är värdefullt och har betydelse för vår välfärd. I takt med att arbetslivet förändras vill vi se till att arbetslagstiftningen utvecklas, förbättras och beaktar samhällsutvecklingen. Vi uppmanar både arbetsmarknadsorganisationer och politiska beslutsfattare till nytänkande med hela landets väl för ögonen.

Vi vill att alla individer ska förmå göra en lång och meningsfull arbetskarriär tack vare ett fungerande arbetarskydd, kontinuerlig fortbildning samt genom att kunna kombinera arbetskarriären med familjeliv i olika levnadsskeden. Större flexibilitet och välmående i arbetet är en nyckelfaktor för att kunna förlänga arbetskarriärerna.

Den finländska marknaden är begränsad och tillväxten i våra företag förutsätter en fungerande handel och handelsavtal med övriga världen. Handelshinder och tullar missgynnar företag, export och ekonomin. Vi tror på en ökad frihandel, mindre och smartare

reglering och ökad rörlighet, dock utan att den inhemska livsmedelsproduktionen äventyras.

Den inre marknaden i EU är ett av unionens trumfkort. EU:s inre marknad bör utökas att täcka även digitala tjänster och produkter, samt energi-marknaden.

Vi vill utveckla verksamhetsförutsättningarna för inhemsk industri med hög förädlingsgrad, innovationsbaserade servicebranscher, ekologiskt hållbara näringar och en mångsidig energisektor med hög självförsörjningsgrad.

Vi ska vidareutveckla och öka produktiviteten i vår offentliga sektor genom bättre kvalitet och nya processer för att producera tjänster. Offentligt och privat producerade tjänster kompletterar varandra och utgör tillsammans de skattefinansierade samhällstjänster finländarna på lika grunder har rätt till.

I den moderna, globala ekonomin kan Finland konkurrera och vinna endast genom kvalitet och nytänkande. Därför är vi beredda att satsa ännu mer på utbildning, forskning och utveckling samt förbättrat samarbete mellan dessa och näringslivet.

ÅR 2025 ÄR VI...

...FRAMGÅNGSRIKA

- » Det råder en positiv framtidstro vilket lett till ökade inhemska investeringar.
- » Sysselsättningsgraden är hög.
- » Det är lätt att anställa den första arbetstagaren.
- » Finländarnas köpkraft har bibehållits och stärkts genom att skatterna på arbete, pensioner och företagande inte skärpts.
- » Det finns förutsättningar för ett starkt inflöde av utländskt kapital och arbetskraft för att trygga vår välfärd.
- » Avlägsnande av handelshinder har bidragit till att finländska företag har vuxit globalt.
- » Konsumenternas ställning och valfrihet har stärkts genom främjande av fri konkurrens och fria öppettider.
- » Grå ekonomi, skatteflykt och aggressiv skatteplanering motarbetas aktivt genom transparens, rapportering och internationellt samarbete på europeisk och global nivå.
- » Lantbruk och primärnärningar som exempelvis pälsnäringen är viktiga för vår självförsörjandegrad och den finländska nationalekonomin.

...FÖRETAGSAMMA

- » Finland har ett gynnsamt klimat för företag och entreprenörer.
- » Företagares socialskydd har förbättrats.
- » Kreativitet och nya affärsidéer uppmuntras och Finland är känt som ett start-up-land där företag kan växa.
- » Byråkratin hämmar inte företagsamheten och staten har vid införandet av varje ny reglering samtidigt avstått från åtminstone en gammal.
- » Tröskeln för företag att anställa även invandrad arbetskraft är lägre än tidigare och företag kan anställa den som är bäst lämpad för jobbet utan byråkratiska hinder eller behovsprövning.
- » Förutsättningarna för mindre företag och näringsidkare har förbättrats vid offentlig upphandling, exempelvis genom delupphandling av större volymer och beaktande av miljökonsekvenser i fråga om transporter och avstånd. Den språkliga aspekten i offentlig upphandling är tryggad.

...DYNAMISKA

- » Lokala arbetsavtal har ökat och växelverkan mellan företagsledningen och personalen ökar personalens välmående samt stöder företagets dynamiska tillväxt.
- » Flitfällor på arbetsmarknaden har avskaffats, arbetskarriärerna har förlängts och välmående i arbetet har förbättrats.
- » Alla har lika möjligheter på arbetsmarknaden och det betalas lika lön för lika och likvärdigt arbete. Löneskillnaderna mellan kvinnor och män har utjämnats.
- » Ungdomsarbetslösheten har minskat. Fler ungdomar ges möjlighet till sommarjobb och arbetserfarenhet med hjälp av sommarsedlar som ersatt en del av arbetsgivarens kostnader.
- » Grupper, som har svårt att sysselsätta sig, har genom införandet av minijobs-modellen i högre grad fått jobb och foten in på arbetsmarknaden.
- » Arbetskarriärerna har förlängts genom att den faktiska pensionsåldern senarelagts och man har satsat på åtgärder som gör att folk orkar i arbetet.
- » Arvsbeskattningen har avskaffats och ersatts med en skatt på försäljning av ärvd egendom.

VÄLFÄRD

Vi stöder och vill bygga vidare på den nordiska välfärdsmodellen som baserar sig på ett socialt ansvar, jämlika möjligheter till service samt åtgärder och förebyggande åtgärder.

Vår politik strävar till ett välfärds-samhälle som stöder dem som är i behov av stöd och som skapar nya förutsättningar och möjligheter. Vi stöder och vill bygga vidare på den nordiska välfärdsmodellen som baserar sig på ett socialt ansvar, jämlika möjligheter till service samt åtgärder och förebyggande åtgärder. Vård garanteras på landets båda nationalspråk.

Vi anser att demokrati, valfrihet och självbestämmanderätt i vården stärker patientens ställning och förbättrar tillgängligheten och kvaliteten på service. Individens rätt till god vård och innehållet i vården är det centrala. Strukturerna är för sin del avgörande för att möjliggöra detta.

Vi anser att alla har rätt till god vård och vi omfattar principen med valfrihet och att pengarna följer patienten. Välfärden skapas som ett samspel mellan den offentliga sektorn, privata företag, tredje sektorn och medborgaraktivitet. Patienterna väljer i sin tur den vårdproducent som passar dem

bäst. Det offentliga ska stå som garant för att servicen produceras och ställa upp nationella kvalitetsmål samt utföra certifieringar, men behöver inte alltid själv vara producent.

Vi vill att hälsovården nära patienten fungerar som den viktigaste plattformen för att möta invånarnas grundläggande vårdbehov. Hälsovården ska dimensioneras för att möjliggöra mångsidig medicinsk kompetens och hälsocentraler ska vara attraktiva arbetsplatser för vårdpersonal. Primärhälsovården i sig och patientens närhet till en jour bidrar till att vårdkedjan fungerar. Det behövs ett friktionsfritt samarbete mellan primärhälsovården och specialistsjukvården.

Vi vill att äldreomsorgen utvecklas så att äldre tryggt kan bo hemma så länge de själva vill, vilket förutsätter att närståendevården, hemvården, familjevården och serviceboendet utvecklas.

Finländarna bör själva ta ett ansvar för sin hälsa. En god hälsa genom god kost och motion leder till mindre be-

lastning på vårdsektorn och bidrar till stora inbesparingar. Kunskap om hälsosamma och förebyggande levnadsvanor, redan som barn, är en nyckelfaktor.

Vårt välfärdssamhälle har ett socialt skyddsnät. Systemet ska uppmuntra och stödja individer i att skapa sin egen utkomst, men erbjuda skydd då en person inte klarar av att försörja sig själv. Skyddsnätet fungerar så att ingen faller utanför.

Den inkomstbundna arbetslöshetsersättningen ska vara tydlig och tillfällig. Sjukledigheten ska hjälpa den enskilda att tillfriskna och ge möjligheterna till den rehabilitering som krävs för att kunna återgå i arbete. Familjeledigheterna ska fördelas jämnt mellan föräldrarna så att det speciellt för kvinnor är möjligt att fortare återgå i arbetslivet. Pensionssystemet ska vara långsiktigt hållbart och säkerställa en tillräcklig inkomstnivå. Samtidigt ska förutsättningarna förbättras för dem som vill fortsätta arbeta eller vara företagare även efter den allmänna pensionsåldern.

Barnen ska garanteras en trygg uppväxtmiljö och ensamförsörjarfamiljernas situation bör särskilt uppmärksammas. En fungerande barnomsorg ska finnas som stöd för familjerna. Barnskyddet ska ha resurser och vara tillräckligt effektivt för att förebyggande stödja och hjälpa familjer med problem innan problemen blir ohanterliga.

Vardagsbehoven för personer med funktionsnedsättning ska beaktas. En språklig samlösning är särskilt motiverad när det gäller att organisera den svenskspråkiga servicen för dessa individer. Insatser för att sysselsätta partiellt arbetsföra behövs.

Alla ska ha rätt att leva ett liv fritt från våld, oberoende av kön, könsidentitet, sexuell läggning, funktionsförmåga eller etnicitet. Genom att implementera Europarådets konvention om förebyggande och bekämpning av våld mot kvinnor och av våld i hemmet (Istanbulkonventionen) tar Finland sitt ansvar i kampen mot våld mot kvinnor.

ÅR 2025 ÄR VI...

...ANSVARSTAGANDE

- » Det finns en kvalitativt högt stående social- och hälsovård i hela landet. Vård på svenska och finska har garanterats genom krav på aktiva åtgärder för utbildning och rekryteringen av svenskspråkig vårdpersonal.
- » Valfrihet för individen råder inom alla stadier i vården. Patienten kan i högre grad själv välja vilken vård som lämpar sig bäst.
- » Det offentliga har uppställt kvalitetsmål, till vilka bland annat service på svenska räknas, och det har genomförts certifieringar av servicen så att pengarna enligt en valfrihetsmodell följer patienten.
- » Utkomstskyddet för arbetslösa har utvecklats så att det alltid är ekonomiskt fördelaktigt att ta emot jobb och att den som är aktiv gynnas.
- » Ensamförsörjarna får mera pengar i handen då kopplingen mellan utkomststöd och barnbidragets ensamförsörjartillägg slopats.
- » Papperslösa har rätt till utbildning samt hälso- och sjukvård.
- » Patient- och socialombudens ställning exempelvis när det gäller service och vård till äldre skall stärkas. Samarbetet med de kommunala äldre råden skall stärkas.
- » Det har satts in förebyggande åtgärder för att motverka missbruk av alkohol, narkotika, dopningspreparat, tobak och spel, speciellt bland unga.

...OMTÄNKSAMMA

- » Närservicen har utvecklats med nya arbetsmetoder inom social- och hälsovården och tillgängligheten har ökat genom exempelvis elektroniska och mobila lösningar.
- » Det finns större valfrihet och mångfald i utbudet av äldreomsorg.
- » Äldringars möjligheter att erhålla den institutionsvård de behöver är säkrad.
- » Allt fler lever ett fullvärdigt pensionärs liv tack vare ett förutsägbart och långsiktigt pensionssystem och möjligheter till aktiviteter och gemenskap.
- » Mentalvårdens tillgänglighet och omfattning är tryggad.
- » Ungdomars välmående har förbättrats tack vare satsningar på förebyggande och uppsökande ungdomsarbete. Koordineringen av tjänster och service riktade till unga är förbättrad och fås från en lucka.
- » Personer med funktionsnedsättning är inkluderade i arbetslivet och samhället genom att det finns lösningar som främjar delaktighet i utbildning, arbetsliv och hobbyverksamhet.

ÅR 2025 ÄR VI...

...FRISKA

- » Finland är ett land med god folkhälsa och livsstilssjukdomarnas andel som dödsorsak har sjunkit.
- » Det har gjorts större satsningar på förebyggande och hälsofrämjande verksamhet för alla, vilket har sparat både resurser och mänskligt lidande. Hälsofrämjande satsningar inkluderar även psykiskt välmående.
- » Välmående och rehabilitering i arbetet har prioriterats så att fler har möjlighet att förlänga sin yrkesverksamma tid.

...JÄMSTÄLLDA

- » Föräldraledigheten är mer jämställd genom en föräldraledighetsmodell som går ut på att en tredjedel tas ut av den ena föräldern, en tredjedel av den andra föräldern och att det finns valfrihet gällande den sista tredjedelen. Kostnaderna för föräldraledighet fördelas jämnare.
- » Satsningar har gjorts för att motverka våld i par- och närrelationer, antalet skyddshemsplatser har ökat och resurser har tryggats så att de är tillräckliga och ändamålsenliga.
- » Det har gjorts en familjepolitisk helhetsreform. Mångfalden av familjeformer har tagits i beaktande i reformen.

BILDNING

Grunden till Finlands framgång och välfärd är en jämlik utbildning av hög kvalitet samt högklassig forskning, utveckling och innovation.

Grunden till Finlands framgång och välfärd är en av hög kvalitet och jämlik utbildning samt högklassig forskning, utveckling och innovation. Det tryggar vår framtida konkurrenskraft och sysselsättning.

Barn ska ha rätt till en småbarns-pedagogik av god kvalitet. Småbarns-pedagogiken ska utgå från vad som är bäst för barnen, såsom jämlikhet, jämställdhet och mångsidiga språkkunskaper. Det innebär att alla barn ska ha subjektiv rätt till dagvård.

Den grundläggande utbildningen ska vara inkluderande, allmänbildande och ge alla likvärdiga möjligheter inför framtiden. Var och en ska ha rätt till en offentlig grundläggande utbildning utgående från sin egen förmåga. Utbildningen ska stärka elevers förutsättningar att verka i ett ständigt föränderligt samhälle och ge dem den kunskap som stöder dem livet ut. Digitalisering, interkulturell kompetens, entreprenörskap, aktivt medborgarskap och krea-

tiva lösningsmodeller ska därmed få en starkare roll i utbildningen. Skolan ska motarbeta fördomar, sexism, rasism och mobbning.

Gymnasiet ska fortsättningsvis ge en bred allmänbildande utbildning. Yrkesutbildningen ger goda färdigheter i ett yrke, men utbildningen tryggar också övergången till tredje stadiet. Samarbetet med arbetslivet utvecklas ytterligare för att trygga ungdomars praktikplatser och möjliggöra läroavtalsutbildningen också för unga.

Vi vill utveckla högskoleutbildningen och -forskningen så att den kvalitetsmässigt är ledande i världen. Högskolornas autonomi ska tryggas. Högskoleutbildningen bör vara allmänbildande samt beakta arbetslivets och samhällets behov. Vi anser att staten bör ha huvudansvaret för högskolornas finansiering, men vi vill även öka incitamenten för extern finansiering. För att högskolorna ska kunna hålla sin höga kvalitet behövs långsiktig och hållbar finansiering.

Färre personer kommer i framtiden att ha ett och samma yrke livet ut. Därför måste det finnas möjlighet att byta arbetsinriktning då ens omständigheter ändras. Det måste finnas incitament för personer att själva satsa på kompetensutveckling. Den fria bildningen är i en central roll då det gäller att ge möjlighet att utveckla sina kompetensområden, samtidigt som det stöder välmående.

Genom att skapa och uppleva konst kan var och en bredda sin syn på omvärlden, därför ska kulturupplevelser få vara en del av människors självförverkligande och deltagande i samhället. Kulturen ska stödjas, men inte styras av staten och den ska få utvecklas i takt med samhället.

En levande kultur skapas i växelverkan mellan kulturarvet och en föränderlig omgivning; båda behövs. Kulturpolitiken ska bidra till en ökad mångfald och ett brett kulturutbud samt därmed större valfrihet.

Kulturinstitutioner, bibliotek och museer är viktiga bärare och förmedlare av kunskap. Vi vill stimulera kulturlivet i regionerna genom att värna om regionteatrarnas verksamhetsförutsättningar. De aktörer och institutioner som gynnas med statsmedel bör vara beredda att axla ett särskilt ansvar för förnyelse. Samtidigt behöver staten stärka beredskapen att stödja det fria konstfältet.

Välfärdsfinland behöver sina folk- rörelser. Medborgarsamhället och frivilligt engagemang skapar gemenskap och livskvalitet. Kultur-, idrotts-, hembygds- och föreningsverksamhet, liksom aktivitet i församlingar och trosamfund, stärker identiteten och har en viktig roll i vårt samhälle.

Vi värnar om mediernas oberoende och att public service erbjuds på bägge inhemska språken. Finansieringen ska garanteras och public service ska erbjuda bredd, god kvalitet och vara relevant.

ÅR 2025 ÄR VI...

UTBILDADE

- » Finlands utbildning är den bästa i världen.
- » Tillgången till samhällelig service samt dagvård, skola och vidareutbildning på svenska är tryggad.
- » Högklassig och avgiftsfri utbildning är fortsättningsvis en av de viktigaste förutsättningarna för att alla ska ha jämlika möjligheter att klara sig i livet. Den avgiftsfria utbildningen är en framgång och Finland har dragit nytta av all kunskapspotentialfinländarna innehar.
- » Alla barn oberoende av bakgrund garanteras en högklassig grundläggande utbildning, läromedel av hög kvalitet och undervisningen ges av behöriga lärare.
- » Skolan är en trygg och trivsamt plats för såväl elever, lärare som övrig personal.
- » Utvecklandet av digital kompetens har gjorts på jämlika grunder. Den moderna teknikens möjligheter används till fullo i all utbildning och olika kommuners ekonomiska situation förorsakar inte ojämlikhet i grundskolan.
- » Språkundervisningen är tidigarelagd och utökade satsningar på språkbild, språkduschar och andra fungerande språkinlärningsmetoder har gjorts. Lärares språkliga kompetens har breddats för att stödja barns språkliga inläring.
- » Det finns mångsidiga läromedel av hög kvalitet att tillgå på båda nationalspråken.

KOMPETENTA

- » Antagningsprocesserna till utbildning har utvecklats och det har gjorts satsningar på studiehandledningen för att försnabba starten av följande utbildningsstadium.
- » Starka upprätthållarstrukturer inom andra stadiet utbildning på svenska i Finland är säkrade och den regionala närvaron är tryggad.
- » Samarbetet mellan högskolorna, nationellt och internationellt, har intensifierats för att uppnå högre effektivitet. Utbildningens och forskningens kvalitet har höjts.
- » Utbildningen motsvarar arbetsmarknadens behov.
- » Ungdomars möjlighet att få en examen från andra stadiet är säkerställd genom tillräcklig finansiering. Vi har ett fungerande system för praktikplatser och möjlighet till läroavtalsutbildning också för unga.
- » Invandrare som inte längre är i läropliktsålder har en möjlighet att avlägga grundskoleexamen och ingå i ett läroavtal för att smidigare komma in på arbetsmarknaden.
- » Tjänster på teckenspråk, syntolkning, lättläst och punktskrift på såväl finska som svenska är tryggade. Det finlandssvenska teckenspråket är bevarat genom att det nationella handlingsprogrammet har verkställts.
- » Ett livslångt lärande samt det fria bildningsarbetets verksamhetsförutsättningar är tryggade.

KULTURELLA

- » Vi lever i ett multikulturellt samhälle. Vi värnar om både det finländska kulturarvet och mångkulturalism.
- » Satsningar på kulturen och idrotten har lett till att människor mår bättre och det har gett positiva resultat både socialt och ekonomiskt.
- » Arbetet för en stärkt finlandssvensk kulturautonomi med särskilda lösningar för svenskspråkiga behov som omfattar bildningsväsendet, kulturen, förenings- och organisationslivet, massmedierna och religionen har fortsatt.

A scenic view of a residential street. In the foreground, a red wooden fence runs along the left side, with a large, leafy green tree behind it. A cobblestone path leads into the distance, flanked by houses. On the right, there are white houses with dark roofs. In the background, a small pink house is visible. The sky is blue with some clouds.

RÄTTS- OCH FÖRVALTNINGSFRÅGOR

I vårt samhälle är yttrandefrihet, religionsfrihet, jämlikhet, jämställdhet, demokrati, fria val och andra grundläggande mänskliga rättigheter fullständigt självklara, men måste alltid försvaras.

RÄTTS- OCH FÖRVALTNINGSFRÅGOR

Ivårt samhälle är yttrandefrihet, religionsfrihet, jämlikhet, jämställdhet, demokrati, fria val och andra grundläggande mänskliga rättigheter fullständigt självklara, men måste alltid försvaras. Respekt för individen är grunden för minoriteters lika möjligheter. Ingen får diskrimineras på grund av språk, etniskt ursprung, religion, övertygelse, kön, sexuell läggning, funktionsnedsättning eller ålder. Det är en grundläggande rättighet att kunna bestämma över sin kropp, sin könsidentitet och sin reproduktion.

Förutsättningarna för frihet och demokrati är öppenhet och transparens. Alla ska kunna bestämma över sitt eget liv, utan att det görs på bekostnad av någon annans frihet eller välmående. Demokrati är bäst förverkligad genom en representativ demokrati. Respektfull och kontinuerlig dialog i samhället är en väsentlig del av en öppen demokrati.

Den offentliga förvaltningen ska finnas till för människan. Det innebär att förvaltningen på alla nivåer ska formas enligt individernas behov. Öppenhet och flexibilitet är en central del i förvaltningen. Den offentliga förvaltningen

ska klara av att betjäna medborgarna på de två nationalspråken.

Kommunen är en del av kärnan i vår demokrati. Kommunerna är delaktiga i upprätthållandet av Välfärdsfinland och kommunernas funktion får inte raseras. Vi vill ha livskraftiga kommuner där närdemokratin fungerar framom en centraliserad service- och beslutskoncentration. Staten ska inte spara genom att påföra nya uppgifter till kommunerna utan att bidra till finansieringen av dessa.

Ett fungerande rättsväsende och respekten för mänskliga rättigheter är hörnstenarna grundbultarna i vår demokrati. Speciellt barnens rättigheter ska garanteras. Förtroendet för vårt rättsväsende har betydelse för både människorna och vår konkurrenskraft. Oberoende domstolar och domare är en förutsättning för individens rättskydd. Vi vill garantera varje invånares faktiska rätt till en rättvis rättegång inom rimlig tid. Straffen ska stå i proportion till det begångna brottet och brottsoffren ska få den hjälp de behöver. Samtidigt anser vi att alla människor är värda en chans till. Fängvården ska stödja

RÄTTS- OCH FÖRVALTNINGSFRÅGOR

fångarnas förutsättningar att återvända till och bli en del av samhället.

Människorna ska känna sig trygga i sin vardag, men det får inte leda till ett instängt övervakarsamhälle. Vi stöder det gränsöverskridande samarbetet mellan myndigheterna, till exempel gällande bekämpning av terrorism, människohandel, cyberbrottslighet, skatteflykt och narkotika. Vi vill att Finland är en föregångare i att identifiera och förebygga människohandel, så kallat hedersrelaterat våld och förtryck samt tvångsäktenskap. Individens personliga integritet måste respekteras. Det finns ett behov av en myndighetskoordinering och informationsbyte på EU-nivå. För att EU ska vara trovärdigt ska beslutsstrukturen vara öppen och tillgänglig och EU bör aktivt värna om rättsstatsprincipen.

Vi vill att varje individs mänskliga rättigheter, såväl medborgerliga och politiska, som ekonomiska, sociala och kulturella ska tryggas och det är en central uppgift för hela världssamfundet.

Migrationsrörelser är ett storskaligt fenomen, men samtidigt handlar det om enskilda människor som fattar omväl-

vande framtidsbeslut och ibland blir tvungna att mot sin vilja starta om i ett okänt land. Mångfald och nya kulturer är varken något nytt eller ett hot för Finland eller finländarna, utan något som berikar vårt samhälle.

Vi vill skapa en värld där människor kan röra sig mellan länder utan att bli tvungna att riskera sina liv och där människor själva kan bestämma var de vill söka skydd, bo och arbeta. Vi vill reformera Finlands och EU:s asylpolitik. Vi vill skapa säkra och trygga vägar in till Europa och arbetar för en jämnare fördelning av asylsökande inom EU. Finland ska märkbart öka flyktingkvoten och det ska finnas en välfungerande integration. Familjeåterförening ska tryggas.

Integration berör på olika sätt grupper med olika behov och bakgrunder, men generella servicebehov är språkkunskap, utbildning och sysselsättning. Alla människor vill må bra och känna tillhörighet med samhället. Finland måste bli bättre på att integrera invandrare och flyktingar i samhället. En lyckad integration är en tvåvägsprocess.

ÅR 2025 ÄR VI...

...RÄTTVISA

- » Vi har ett fungerande rättssystem där straffen är i proportion till brottet och där domstolsprocesserna inte är för långa.
- » Rättssäkerheten tryggas för medborgarna och det slås vakt om en tillräcklig resursering för polis, åklagare, domstolsväsende och försvar.
- » Finland är världens minst korrupta land.
- » All lagstiftning är genomtänkt och nödvändig. Onödig detaljstyrning på lågnivå som gör utvecklingen trög undviks.
- » Rättigheter förknippade med föräldraskap har utvidgats till att jämlikt omfatta olika familjekonstellationer. Äktenskapslagstiftningen är jämlik.
- » Lagstiftningen har ändrats så att Finland uppfyller transkönades och interkönades rätt till jämlikhet, kroppslig integritet och familjeliv.
- » Moderskapslagen har förnyats så att rättsskyddet för barn till kvinnopar tryggas.

...DEMOKRATISKA

- » Olika former av direkt demokrati som till exempel folkomröstningar och medborgarinitiativ kompletterar den representativa demokratin. Allmänna val och de politiska partierna är grundpelare i demokratin, medan nya former av politiskt deltagande även har inflytande och är ett tillägg i samhällsdebatten.
- » Det finns svenskspråkiga förvaltningslösningar som tillgodoser den svenskspråkiga befolkningens behov.
- » Kommunerna är starka, funktionsdugliga. Staten och kommunerna tjänar invånarna, inte tvärtom.
- » Unga har rätt till demokratisk påverkan exempelvis via ungdomsfullmäktigen med ett verkligt inflytande och egen budget. Ungdomsfullmäktigen har rätt att behandla alla frågor och inte endast de som klassas som ungdomsfrågor.
- » På den lokala nivån har det skapats reella förutsättningar för äldreråd att utföra sina lagstadgade uppgifter. Organen tas med i de planerings- och utvärderingsuppgifter som lagstiftning och eventuella kommunala regelverk stipulerar.

...ÖPPNA

- » Samhället har genom aktiva insatser minskat på rasism och diskriminering och ett aktivt främjande av likabehandling, jämställdhet och mångfald har gjort vårt samhälle mer jämlikt.
- » Finland är en föregångare i att identifiera och förebygga människohandel för sexuella ändamål, hedersrelaterat våld och förtryck samt tvångsäktenskap.
- » Asyl- och flyktingpolitiken inom EU fungerar och leder till att det bärs gemensamt ansvar och görs rättvisa fördelningar mellan medlemsländerna.
- » Finlands flyktingkvot är märkbart högre än för 10 år sedan.
- » Staten kan fördela flyktingar och asylsökande till kommuner enligt kommuners storlek och ekonomiska läge.
- » Integrationen av invandrare genom språkundervisning, möjligheter att börja jobba eller studera så fort som möjligt är smidig. Bostadspolitiken och hälso- och sjukvården är fungerande och tar i beaktande utmaningarna invandrare står inför.
- » Integration erbjuds på både svenska och finska. Information om möjligheterna att integreras på båda nationalspråken ges i ett tidigt skede. Familjeåterföreningar har tryggats.

UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK

Finland ska vara en aktiv och attraktiv internationell aktör och samarbetspart inom allt från näringsliv, handel och säkerhet till arbetet i våra internationella samarbetsorgan och inom biståndspolitik.

Vi är en del av den nordiska gemenskapen. Det nordiska sammanhanget är fortsättningsvis en central arena för kontakter på företags-, medborgar-, organisations- och statlig nivå. Handels- och kunskapsutbytet är livligt och våra nordiska grannarna utgör därmed en naturlig första dimension av det internationella samarbetet. En god relation till våra övriga grannländer Ryssland och de Baltiska länderna, ska även upprätthållas.

Vi är Finlands mest EU-vänliga parti. EU ska vara en samlande politisk kraft för fred, välbefinnande, stabilitet och rättvisa inom Europa och i övriga världen. EU ska fokusera på övergripande frågor som mänskliga rättigheter, frihet, handel, klimat och kunnande. För att EU ska vara en trovärdigt aktör ska beslutskulturen vara långsiktig, öppen och tillgänglig och kunna ta i beaktande medlemsländernas särdrag. Finland deltar aktivt och konstruktivt i EU-samarbetet.

Vi vill att Finland ska ta en aktiv roll som aktör på den gemensamma inre marknaden för varor och tjänster. Vi ska vara aktiva pådrivare i utvecklandet av en gemensam marknad också för digitala tjänster.

Haven i våra närområden påverkar miljön, vår trivsel, våra möjligheter till näringsutövande och vår säkerhet. Samarbetet mellan alla Östersjöländer är avgörande för att Östersjön i framtiden ska vara ett renare och miljömässigt mer välmående hav. Utmaningarna och möjligheterna i Arktisområdet bör hanteras ur ett ekologiskt-, människorätts- och säkerhetsperspektiv. Ursprungsbefolkningens rättigheter får inte kränkas.

Demokrati, rättsstat, utbildning, jämställdhet, hållbarhet, marknadsekonomi och privat äganderätt är grundstenar för utveckling och bör stödjas i det internationella samarbetet. Bistånd ska riktas till humanitära behov och katastrofhjälp, samt som stöd till civilsamhället, arbete med mänskliga rättigheter och demokratiutveckling.

Vi behöver ett Finland som är konkurrenskraftigt och som tar tillvara utvecklingsmöjligheterna i världen, såsom nya marknader, ökad handel och

UTRIKES- OCH SÄKERHETSPOLITIK

nya handelspartners. Finlands och EU:s handelspolitik ska bygga på rättvisa och jämlika principer. Gemensamma spelregler för handelspolitik ska följas.

Vi vill förbättra det internationella samarbetet och dess förmåga att förebygga och hantera kriser och konflikter. FN-samarbetet behöver reformeras, så att det blir mer flexibelt och FN bör möta medlemsstaternas behov och krav på öppenhet och demokrati.

Vår försvarspolitik ska basera sig på ett trovärdigt nationellt försvar. Den allmänna värnplikten är en hörnsten i det finländska försvaret och utbildningens kvalitet måste säkras liksom en tillräcklig materiell prestanda garanteras. Vi behöver skapa, utveckla och upprätthålla ett modernt försvar som kan möta aktuella behov och hotbilder. Cybersäkerheten har en större betydelse i en alltmer digitaliserad värld.

Finlands internationella försvarssamarbete ska utökas. Norden är en naturlig utgångspunkt för Finlands försvarspolitik. Vi vill speciellt se en fortsättning och fördjupning av det finsk-svenska försvarssamarbete. Vi har en tät förtroendefull militär och säkerhetspolitisk allians mellan demokratiska länder med målsättningen att

upprätthålla fred och motverka konflikter. SFP är öppet för en process som tar sikte på ett medlemskap i Nato. Till den processen hör en bred diskussion, en djupgående geo- och säkerhetspolitisk analys och en folklig förankring. Eftersom yttre och inre säkerheten i allt högre grad hör samman finns det en tydlig samordning mellan EU och Nato. Som ett led i ett välfungerande Schengensamarbete, vill vi se en gemensam europeisk gränsbevakning.

Vi arbetar för att Finland aktivt deltar i FN:s, EU:s och Natos insatser för kris- och konflikthantering på de platser där de behövs och bidrar med hjälp inom kompetensområden som Finland specialiserat sig inom.

Finlands plats är i väst och våra närmaste internationella samarbetsparter är de övriga länderna och självstyrande områdena i Norden. Genom aktivt samarbete med dessa på europeisk, regional och global nivå är vi mer framgångsrika än som enskilt land. Internationellt samarbete är viktigt för Finland och därför ska vi aktivt delta i alla organ där Finland är medlem.

ÅR 2025 ÄR VI...

...INTERNATIONELLA

- » Vi har ett tätare och mer handlingskraftigt nordiskt samarbete. Tidigare gränshinder har upplösts och uppkomsten av nya gränshinder undviks aktivt.
- » Samarbetet mellan Östersjöländerna är tätare och Östersjön renare än på decennier.
- » Europa är tack vare gedigna satsningar på utbildning och forskning en ledande världsdel för kunnsande och innovationer.
- » Det internationella samfundet, EU och Finland har verkat för en utveckling som lett till att Ryssland har börjat följa internationella avtal och internationell rätt. Därmed är Ryssland igen en diplomatisk och ekonomisk samarbetspart.

...SÄKRA

- » Vi bor i ett av de säkraste länderna i världen.
- » Finland är medlem i Nato.
- » EU agerar snabbt och smart i krissituationer.
- » Nylands brigad med svenskspråkig beväringssutbildning är en viktig del av det finländska försvaret och en naturlig komponent i det nordiska försvarssamarbetet.
- » Det finns ett internationellt avtal för Arktisregionen för att möta de utmaningar som regionen står inför i och med att isen smälter och intressen för ekonomisk verksamhet ökar.
- » Kvinnornas andel i fredsbevarande insatser har ökat och Finland ger fortsatt stöd för att stärka kvinnors ställning i konfliktförebyggande och fredsfrämjande arbete.

...FRIA

- » Världsmarknaden är allt mer gränslös, och handelshinder och tariffer mot övriga världen har successivt avskaffats. Marknaden följer ändå klara spelregler, som innebär att nyttan är jämlik.
- » Det finns omfattande och rättvisa frihandelsavtal för främjande av export och handel.
- » De nordiska länderna och självstyrande områdena har gått inför att inrätta ett nordiskt medborgarskap.
- » Nationella tolkningarna av gemensamma förordningar och rekommendationer har lett till jämlika förutsättningar i hela EU, vilket har gynnat också de finländska aktörerna.

...SOLIDARISKA

- » Det har införts en miniminivå i samfundsbeskattningen inom EU för att minska skatteerosion på den gemensamma marknaden.
- » EU bedriver en aktiv jämställdhetspolitik. En höjd sysselsättningsgrad bland kvinnor och större jämställdhet i medlemsländerna har bidragit till välmående och lett till högre BNP för hela EU.
- » Utvecklingspolitiken grundar sig på mänskliga rättigheter, demokratiutveckling och på att stödja barns och kvinnors rätt till utbildning. Biståndet uppgår till 1 % av BNP.
- » Finland är ansvarstagande och ett föregångarland då det gäller nivån på bistånd. Den internationella utvecklings- och biståndssagendan handlar allt mer om handel och utvecklingen i världen för att på lång sikt leda till att biståndssystemet avvecklas.
- » Handelspolitiken är rättvis och en av målsättningarna är att stärka utvecklingsländernas företagsklimat och handel, skapa ytterligare partnerskap mellan näringslivet i utvecklingsländer och i Finland.

HÅLLBARHET

En hållbar framtid förutsätter en tydlig politik som sporrar till ekologiskt hållbara investeringar, livsstil och produktion. Vi blir också tvungna att se över våra behov, våra vanor och våra tillvägagångssätt.

Vår framtid bygger på en hållbar utveckling. Vi måste värna om våra ekosystem och artmångfald, samt förvalta våra naturresurser så att även framtida generationer kan tillgodose sina behov. Miljön känner inga landsgränser. Vi måste värna om miljön både lokalt och globalt.

Finland ska gå i bräsch för en ekologiskt hållbar ekonomi och utveckling – så kan vi trygga vår framtida konkurrenskraft. En hållbar framtid förutsätter en tydlig politik som sporrar till ekologiskt hållbara investeringar, livsstil och produktion. Vi är även tvungna att se över våra behov, vanor och tillvägagångssätt. Vi behöver en miljömedveten skatteväxling, där de kostnader miljö- och klimatvårdlig verksamhet medför samhället täcks av den som orsakar dem. Subventioner och skattelättnader med negativ miljö- och klimatpåverkan måste därför gradvis avslutas. Ekonomiska styrmedel ska befrämja hållbara val och stödja våra miljö- och klimatmål. Att gå i tåten för utvecklingen gagnar Finland och det ger stora möjligheter för sysselsättning, innovationer och export.

Klimatförändringen medför stora utmaningar. Våra växthusgasutsläpp påverkar våra levnads-förhållanden

kraftigt. Globala och bindande klimatavtal som ingåtts är viktiga, men de är bara de första stegen framåt. De mål som uppställts måste fungera som ledstjärnor för fortsatt höjda ambitioner. Klimatförändringen dämpas dock inte genom att underteckna papper, utan förverkligandet kräver direkta och omfattande åtgärder på hemmaplan, i vår vardag. Finland ska tillsammans med EU visa ledarskap och sätta gemensamma, långsiktiga och ambitiösa klimatmål, vilket förutsätter miljöteknik och satsningar på effektiv kollektivtrafik och miljö- och klimativänliga åtgärder inom alla sektorer.

Vi ska utnyttja lokala resurser och energilösningar där det innebär miljövinster, samtidigt som vi värnar om vår energisäkerhet och försörjningsberedskap. Våra miljö- och klimatmålsättningar måste även förverkligas på det lokala planet.

Vi vill stärka individens möjligheter att fatta informerade beslut och vill därför satsa på ökad kunskap om miljö och klimat. Detta ska garanteras inom den grundläggande utbildningen men ska också vara en integrerad del av konsumentupplysningen. Produkters miljöbelastning bör bedömas genom hela livscykeln, från utvinningen av råvaror via

produktion, distribution och användning och till den slutliga avfallshanteringen.

Vi vill se en miljö- och klimatvänlig inhemsk produktion av råvaror och livsmedel. Därför måste det vara lönsamt att bedriva ett hållbart jord- och skogsbruk med beaktande av våra utmanande förhållanden. Genom ett konsekvent kretsloppstänkande med hållbart utnyttjande av naturresurser, ny teknologi, återanvändning samt återvinning av material kan vi förena olika sektorer och skapa nya utkomstmöjligheter också på landsbygden.

Lokalbefolkningens erfarenhet och kunskap måste i större grad beaktas då det från myndigheters sida görs stipulationer som berör landsbygden och skärgården. Ursprungsbefolkningens rätt att på sina områden delta i beslutsfattandet stärker de traditionella näringarnas verksamhetsförutsättningar.

Vi behöver en hållbar och etisk djurhushållning, fiskerinäring, viltvård och jakt. Vi värnar både om möjligheter till företagande i dessa branscher och om en respekt för djurens välbefinnande. Tillstånd för olika former av jakt ska basera sig på regionala förhållanden och förankras bland lokalbefolkningen. Vi har ett särskilt ansvar att se till att andra levande varelser och växtligheten

bevaras och att vi inte försvagar den biologiska mångfalden.

Finland behöver landsbygd, skärgård och stad. Livskraftiga primärnäringar och en fungerande samhällservice utgör grunden för en levande landsbygd. I vår alltmera urbaniserade värld måste samhällets tjänster byggas på dagens, inte gårdagens behov.

Landets tillväxtområden vinner på trafikplanering, bostadspolitik, social- och hälsovård samt utbildning, görs i samarbete.

Landets utveckling och personers rörlighet är beroende av goda kommunikationer. Vi vill investera i och trygga landets infrastruktur av kommunikationsmedel för att säkerställa en konkurrenskraftig näringsverksamhet samt en tillräckligt hög rörlighet på arbetsmarknaden. Finland bör vara en föregångare i digitaliseringen av samhället.

En väl genomförd digitalisering stöder vår samhällsutveckling, förenklar processer och ökar jämlikheten mellan olika regioner. Digitala tjänster och distansarbete medför även större möjligheter att bosätta sig på landsbygden. För att alla människor jämlikt ska ha möjlighet till detta bör IT-strukturen tryggas i hela landet.

ÅR 2025 ÄR VI...

MILJÖVÄNLIGA

- » Finland är en föregångare i utvecklandet och användningen av klimatsmart teknik. Det har gjorts satsningar på förnybar energiproduktion, energieffektivitet, energilagring, miljöteknik, utveckling av kollektivtrafiken, effektiva miljövänliga transporter samt ett miljövänligt jordbruk. Detta ger oss möjlighet att nå gemensamma globala klimatmål.
- » Utsläppen har minskat med nära 50 procent och andelen förnybar energi har ökat märkbart. Finland går i bräschen för klimatfrågor och uppfyller sina klimatomålsättningar med trovärdighet.
- » Övergödningen av Östersjön har minskat i nära samarbete med EU och Ryssland.
- » Miljö- och klimatkrav har införts vid offentliga upphandlingar och miljöhänsyn beaktas i beslutsfattande på alla nivåer.
- » Miljöfostran har integrerats i undervisningen.
- » Det värnas om luftkvaliteten, våra världshav, ett rent grundvatten och en hög livsmedelskvalitet för att minimera människans exponering för skadliga ämnen.

HÅLLBARA

- » Tillgången på inhemska livsmedel är tryggad genom att förutsättningar för lönsamt inhemskt och i allt högre grad ekologiskt inhemskt jordbruk skapats.
- » Import och export följer samma hållbarhetsprinciper som tillämpas nationellt och på EU-nivå. På lång sikt behöver utsläppssystemen kopplas samman globalt.
- » Utarmningen av naturens mångfald har minskat genom en förutseende markanvändning, en genomtänkt energiförsörjning och en välplanerad produktion.
- » Kust- och skärgårdsfiske bedrivs på ett långsiktigt hållbart sätt. Småskaligt och kustnära fiske prioriteras.
- » Sälbestånden hålls på en nivå som inte utarmar kust- och skärgårdsfisket. Skarven hör inte till Finlands fauna.
- » Förvaltningen av rovdjur kombineras med ett tydligt ansvarstagande och respekt för djur och natur.
- » Djurhushållningen följer samma höga nivå av etiska principer i hela EU.

ENERGISMARTA

- » Ett mångsidigt och i hög grad inhemskt energiutbud är säkerställt och det satsas på energismarta lösningar. Finland är på god väg i sin målsättning på att övergå från användningen av fossila bränslen till förnybar energi. Hållbar produktion och användning av inhemska bio- och förnybara bränslen främjas.

ÅR 2025 ÄR VI...

- » Finland har frångått användningen av kolkraft och halverat oljeimporten till landet.
- » Det har inte gjorts och planeras inte göras ny utbyggnad av kärnkraft vid andra enheter än på orter där det redan existerar kärnkraftsanläggningar.
- » Energieffektivitet är en prioritet som det satsas på inom infrastruktur, produktion och konsumtion. Vi använder oss av smarta elnät och system som bygger på en flexibilitet i efterfrågan.
- » Byggandet görs på ett miljömässigt hållbart och långsiktigt sätt. Exempelvis trähusbyggandet har ökat.

LÅNGSIKTIGA

- » Goda kommunikationer är garanterade.
- » Kollektivtrafiken har utvecklats så att den är fungerande och resurseffektiv för både resenärer och producenter. Kollektivtrafiken i tätorter och byggandet planeras så att behovet av personbilar minskar.
- » Satsningar har gjorts på järnvägsnätet och kollektivtrafiken för en snabbare övergång till ett klimatsmart resande. Det har skett en fortsatt upprustning av tågbanor för att öka mängden snabbgående linjer och klimatvänliga trafikalternativ.
- » Ett tillräckligt tätt nät av flygfält, hamnar och järnvägar möjliggör för exportföretagen att framgångsrikt driva verksamhet i Finland.
- » Stora infrastrukturprojekt sammanbinder Finland med det övriga Europa. Det är avgörande ur både en ekonomisk och ekologisk synvinkel.
- » Det har skapats smidig service över förvaltningsgränserna för att det ska vara möjligt att bygga, bo och arbeta på landsbygden och i skärgården utan extra byråkrati. Besöksnäringen på landsbygden och i skärgården har utvecklats.
- » Det byggs tillräckligt med bostäder i tillväxtorter och regleringarna kring byggande har setts över för att göra byggandet och lovförfaranden enklare.
- » Infrastrukturen möjliggör alla invånares jämlika tillgång till digitala tjänster var som helst i landet.
- » El- och hybridbilar har ersatt bensin- och dieslbilar i allt högre grad inom nybilsförsäljningen.

21

1992
11

ETT MÄNSKLIGT OCH FRAMGÅNGSRIKT FINLAND

Vi arbetar för ett samhälle som är rättvist, öppet och demokratiskt. Ett samhälle där alla bär ansvar, men samtidigt ger människor möjlighet att förverkliga sina drömmar och vara lyckliga.

SFP RKP